СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

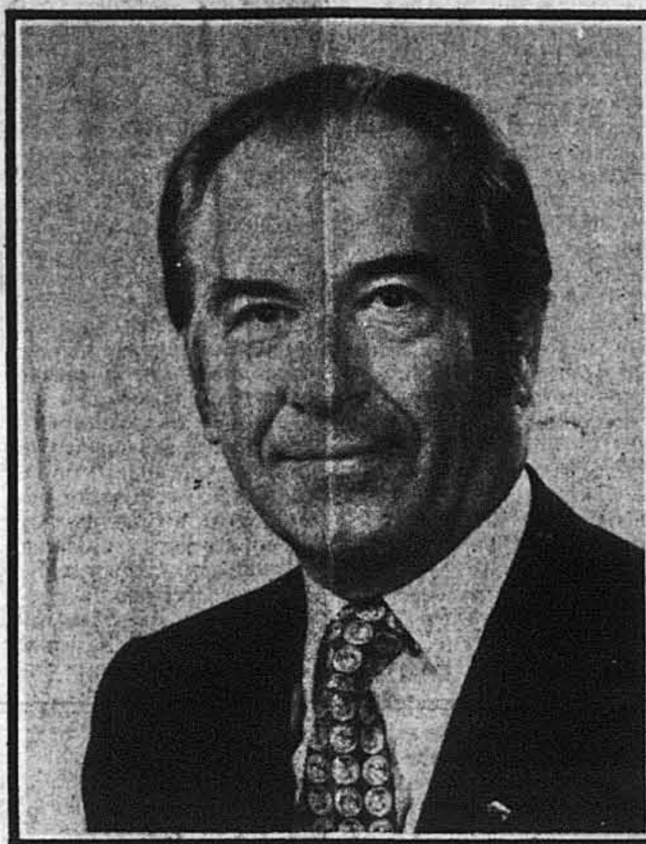
Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛИПНЯ 1986 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 11, 1986 — No. 130. VOL. XCIII.

ПОМЕР СЕН. ПАВЛО ЮЗИК, ГОЛОВНИЙ ДИРЕКТОР УНСОЮЗУ ДЛЯ КАНАДИ І ВИЗНАЧНИЙ ГРОМАДЯНИН

Оттава. — Тут, о годині 9:15 вечора, в середу, 9-го липня, від тяжкої хвороби у шпиталі помер сенатор Павло Юзик, один з навизначніших канадсько-українських діячів за час майже столітнього поселення українців у цій країні, на 73-му році життя.

Сенатор Павло Юзик особливо активно працював також на форумі Українського Народного Союзу, в якому був заступником головного предсідника УНС для Канади в роках 1970-74, а з 1974 року — головним директором УНСоюзу для Канади.

Заслуги сен. П. Юзика для Канади й України величезні. Це він, ставши третім з черги сенатором-українцем в канадському парляменті 23 роки тому, невтомно й неухильно служив справі оборони України без страху й без догани, будучи одним з найдіяльніших членів Комісії Людський Прав при ОН та бувши архітектом політики багатокультурности в Канаді, в країні, де найкраще й наповніше через те виявляє себе українське поселення.

Св.п. сен. Павло Юзик

Народився св.п. сенатор Юзик в Пінто, Саскачеван, у родині піонерів — українців Мартина і Катерини з Чабанів Юзиків, 24-го червня 1913 року. Там у Пінто, в серці „пшеничної провінції" Саскачевані, та в місті Саскатуні закінчив П. Юзик школи — народню, середню та університет, і там розпочав учительську працю, весь час працюючи громадсько в найбільш різноманітних ділянках творчого себевияву, від політичного активного заанґажування як голова Прогресивно — Консервативного Клюбу, через церковну діяльність і до мистецької, дириґуючи хорами й оркестрами. Попри всі ці бурхливі зайняття П. Юзик, хоч математик по професії, все більше цікавиться науковою історичною працею і пише як голова Манітобського Історичного Товариства підставову працю: „Українці у Манітобі". За цією книжкою пішли численні інші. Зацікавлення славістикою та історією Східньої Европи скеровує св.п. П. Юзик на дальші студії і він здобуває звання маґістра, а згодом докторат з історії, що його найбільше цікавила, в той спосіб торуючи йому шлях до вершин у канадській політиці, яких досяг перед ним мало який українець.

Покійний залишив в смутку дружину Марію, з дому Багнюк, дочок Євангелину Джуравець, Вікторію Карпяк і Віру Стельмах з мужами і дітьми, сина Теодора, сестру Марію Бравн та братів Михайла й Івана.

Похорони назначено на понеділок, 14-го липня ц.р.

Чикаґо готується до Тижня Поневолених Націй

Чикаґо. — Відзначення Тижня Поневолених Націй відбудеться тут в неділю, 20-го липня в „Українському Селі". Збірка відбудеться о год. 10:45 перед катедрою св. о. Миколая. Після збірки буде відправлена Архиєрейська Служба Божа. Відтак відбудеться похід від катедри до собору свв. Володимира і Ольги, де представники поневолених націй та урядові чинники візьмуть участь у відповідній програмі.

Український відділ Комітету Поневолених Націй є організатором та вповні відповідає за перебіг цьогорічного свята.

Відбулися Загальні збори КЛК

Ню Йорк. — В п'ятницю, 13-го червня 1986 року, відбулися тут у приміщеннях Українського Інституту Америки чергові Загальні збори Карпатського Лещетарського Клюбу.

Після звітування членів Управи за пороблену працю, переобрано Управу Клюбу у незміненому складі, а це: Володимир Гнатківський — голова, Орест Кизик — заступник, Люба Вижницька — писар, Стефан Ганкевич — скарбник, Олесь Попович — голова тенісової ланки, Юрій Попель — голова лещатарської ланки і Юрій Тарасюк — голова гольфової ланки.

На Загальних зборах обговорено також плян праці на найближче майбутнє. В дні 4-го жовтня ц.р. відбудуться традиційні клюбові тенісові змагання за чашу д-ра Ярослава Рожанковського, на кортах Союзівки а рівночасно того ж дня змагання гольфові.

В лютому 1987 року відбудуться міжкрайові лещатарські змагання, яких точна дата та місце будуть подані до відома у пізнішому часі.

Український фестиваль знов відбудеться на „Верховині"

Ґлен Спей, Н. Й. — Як і в минулих роках Український Братський Союз влаштовує 11-ий Український фестиваль тут на оселі „Верховина", який відбудеться в днях 18-го, 19-го і 20-го липня ц.р. та в ньому візьмуть участь численні музичні і танцювальні ансамблі.

В цьогорічній програмі візьмуть участь учасники табору народних танків маестро Роми Прийми-Богачевської.

Крім них виступлять співаки, музики і танцюристи не лише з Америки, але також з Канади. З Монтреалю прийдуть оркестра „Веселка" і вокальна група „Черемшина". В суботу, 19-го і у неділю, 20-го липня на сцені виступлять: танцювальний ансамбль „Явір", Р. Каґут і „Буря" з Торонто і популярний співак Алекс Голуб з Ню Йорку.

Під час мистецьких програм конферансьє буде вести другий рік підряд Ярослав Семчишин, а головним керівником фестивалю цього року є Уляна Стець.

Під час забави в п'ятницю і суботу гратимуть оркестри „Темпо" в павільйоні, а „Буря" і „Веселка" приграватимуть до танцю надворі.

Крім мистецьких програм, будуть мистецькі виставки, які включатимуть писанки, кераміку, вишивку, різьбу, скульптуру, малярство і т.п. Ці виставки можна побачити в суботу і неділю. Будуть продаватися також українські страви.

Організації, які плянують автобусами прибути на фестиваль на „Верховині", повинні потелефонувати на оселю, щоб отримати паркувальні місця, тел.: (914) 856-7278.

У виданні Колеґії Кестона згадали про українців

Кеймбридж, Масс. (ФК-У). — „Keston News Service", видання Колеґії ім. Кестона, що досліджує релігію у Східній Европі, помістило три статті про українців у травневому числі. У статті п.з. „Різні реакції на Чорнобиль" бюлетень підкреслює прохання Патріярха і кардинала Мирослава Любачівського, щоб совєти дозволили церковним допомоговим організаціям допомогти жертвам.

Іншими поміщеними статтями є „Відновлена Хроніка Української Католицької Церкви доходить на Захід" і „Скалич хворіє у Пермському таборі", про Семена Скалича, який страждає виразками шлунка та ускладненнями серця і печінки, а також хворобою костей. Він автор 700 релігійних віршів і тепер знаходиться в цій самій в'язниці, де вмерло троє в'язнів протягом 16 місяців через лікарське занедбання. Згідно з „Keston News Service" у Пермському таборі ч. 36-1 знаходяться також Йосип Тереля і Лев Лук'яненко.

Фонд Катедр Українознавства Гарвардського університету фундує посаду дослідника в Колеґії ім. Кестона (яким тепер є Андрій Сороковський) для ведення досліджень над станом релігії в Україні.

Помер адмірал Ґ. Ріковер, батько нуклеарної фльоти

Вашінґтон. — У вівторок, 8-го липня 1986 року, помер на 86 році життя адмірал Гаймен Ґ. Ріковер, що його популярно називали батьком нуклераної морської фльоти З'єднаних Стейтів Америки. Він помер у своєму домі в Арлінґтоні, Вірджінія.

Адм. Ґ. Ріковер служив старшиною морської воєнної фльоти 63 роки і, не зважаючи на його часто контроверсійні заяви і критику бюрократичної системи в Департаменті фльоти, він користувався великою популярністю, завдяки чому йому вдавалося дуже часто переборювати всякі перешкоди і трудноції адміністраційного характеру та добитися модернізації морської воєнної фльоти ЗСА. У 1950-их роках, з його допомогою і заходами, ЗСА побудували перший великий підводний човен з нуклеарною погінною силою, який тодішній секретар фльоти Ден Кімбелл назвав „одним з найкращих досягнень в історії воєнноє фльоти ЗСА".

Ґ. Ріковер

Військові спеціялісти і політичні спостерігачі однозгідно заявляють, що Ріковер ніколи не зважав на те, що про нього думають інші особи, чи навіть члени Уряду, якщо він був переконаний у слушності свого діла. З цього приводу він зустрічався в житті з багатьма неприємностями персонального характеру, включно з тим, що деякі військові адмірали не вважали Ріковера компетентною особою і вимагали від Уряду послати його на емеритуру проти волі адмірала.

У пізніших роках адм. Ґ. Ріковер зрозумів, що його активна роля у воєнній фльоті ЗСА закінчилась з прихододом і введенням нових видів кораблів з новою технологією.

Президент Роналд Реґен і колишній президент Джиммі Картер, який, до речі, служив у морській фльоті під командуванням Ріковера, віддали належне адміралові і вказали на його заслуги перед Америкою.

Також теперішній секретар фльоти Джан Ф. Ліман, який послав Ріковера на пенсію проти його волі в 1982 році, з пошаною висловився про заслуги адмірала, кажучи, що він був немовби помостом між старою і новою добою у воєнній фльоті ЗСА. Ріковера шанували і поважали також президенти Ричард Ніксон, Джералд Форд та інші.

Адмірала поховають з усіма почестями на Арлінґтонському цвинтарі у військовій секції.

З'ЇЗД БАЙРОЙТСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ У ҐЛЕН СПЕЙ

Ґлен Спей, Н. Й. — Орґанізаційний Комітет Байройт повідомляє членів професорського збору та колишніх учнів, що з'їзд Байройтської гімназії відбудеться в днях 13-го і 14-го вересня ц.р., тут на оселі УБСоюзу. У програмі: „Пригадаймо Байройт", бенкет і забава. До танців приграватиме оркестра Б. Гірняка. За ближчими інформаціями слід телефонувати на число (609) 784-2378 або (201) 287-0635.

НАКОПИЧЕННЯ СОВЄТСЬКОЇ ЗБРОЇ В НІКАРАҐУА ВИКЛИКАЄ ТРИВОГУ

Манаґуа, Нікараґуа. — Некомуністичні дипломати і військові спостерігачі, а також розвідчі чинники затривожені великим накопиченням різнородної зброї, включно з так званими „повітряними кораблями", тобто наймодернішими совєтськими гелікоптерами, які вживаються совєтськими військами у боротьбі з афганськими антикомуністичними повстанцями.

На протязі двох останніх місяців, — кажуть дипломати, — Совєтський Союз доставив кількома наворотами масу зброї до Нікараґуа, не відомо для якої цілі. Сандіністи пояснюють, що вони готуються до оборони перед аґресією З'єднаних Стейтів Америки, яка, нібито підготовляється у Вашінґтоні. Офіційні особи Адміністрації президента Роналда Реґена назвали цей закид сандіністів „схворою уявою" промосковських елементів в Манаґуа, які взялися, спільно з Кубою, експортувати до інших центральноамериканських країн не тільки революційні ідеї, але також у практичному змислі, совєтську зброю, частина якої попадає також до Ель Сальвадору для тамошніх марксистських партизанів.

Військові спостерігачі кажуть що вони нарахували принаймні 15 нових совєтських літаків типу МІҐ-21, доставлених до Нікараґуа на протязі згаданих двох місяців, а також таку ж, або більшу кількість гелікоптерів типу МІ-17. Центральна американська розвідча аґенція передбачає, що сандіністи приготовляються до головної офензиви проти „контрас", тобто проти антикомуністичних повстанців, дії яких підтримує Уряд ЗСА і багато приватних організацій у цілому світі.

У зв'язку із збільшенням достави совєтської зброї до Нікараґу, зокрема джетів і гелікоптерів, головне командування „контрас" попросило в ЗСА доставити їм протилетунські ракети і гармати, бо в противному випадку вони будуть виставлені на сильну атаку сандіністського летунства. До речі, доставленими літаками керують совєтські пілоти і командування „контрас" каже, що воно має для цього достовірні докази, а також переловленого совєтського „дорадника", який працює в Нікараґуа вже від довшого часу.

Речник нікараґуанського уряду Мануель Еспіноза заявив кореспондентам, відповідаючи на запитання достави літаків, що йому нічого не відомо про таку доставу, але навіть, якщо вона була зроблена то з метою оборони Нікараґуа, бо „ми маємо право оборонятися проти запляннованої аґресії ЗСА".

Представники Адміністрації Р. Реґена докладно перевіяють ці інформації, заки зайняти до цієї справи офіційне становище.

У СВІТІ

ЙОРДАНІЯ ЗАКУПИЛА певну кількість совєтської зброї, зокрема протилетунських ракет тому, що король Гуссейн не міг дійти до порозуміння щодо закупу зброї з урядом З'єднаних Стейтів Америки. Обидві палати Конґресу і жидівське „лаббі" у Вашінґтоні не допускають до продажу зброї для заприязнених з Америкою арабських країн, намагаючись таким способом допомогти Ізраїлеві уникнути ще одної війни з сусідніми арабськими країнами. Політичні спостерігачі й аналітики сумніваються чи така тактика Ізраїля, жидівського „лаббі" і американського Конґресу який радше дивиться на голоси виборців як на інтереси Америки в світі, є корисною для ЗСА, які вже починають втрачати популярність на Близькому Сході. Доказом такого спаду популярности є застій у мирових переговорах і підписанні договору арабів з Ізраїлем.

СИНОД АНҐЛІКАНСЬКОЇ Церкви, який відбуває свої наради в Йорку, Великобританія, покищо відложив пропозицію голосування над справою допущення жінок на священиків, бо таке голосування могло б причинитись до розколу в Церкві, яка на протязі 450 літ висвячувала тільки чоловіків, не зважаючи на раніші спроби змінити цей стан в Церкві в користь зрівняння жінок з чоловіками. Свого часу також Папа Іван Павло II, закликав єпископат Анґліканської Церкви не робити змін у цій справі, бо тоді переговори про з'єднання цих двох Церков в одну стануть неможливими з огляду на канонічні різниці.

КУБА БІЛЬШЕ НЕ ВИМАГАЄ від З'єднаних Стейтів закриття радіостанції „Марті", як передумови для продовження переговорів і підписання договору про нормалізацію еміґрації між Кубою і ЗСА. Натомість режим Фіделя Кастра вимагатиме у переговорах з представниками ЗСА, які вже розпочалися в Мехіко Ситі, що Куба має право передавати свої радіопередачі англійською і еспанською мовами на середніх хвилях, щоб таким способом давати „речеві відповіді" на закиди зроблені „Голосом Америки" і радіо „Марті". Покищо не відомо чи Державний департамент ЗСА погодиться з пропозицією Куби. В кожному разі американська делеґація не отримала ще жадних нових інструкцій в цій справі.

В ЙОРДАНІЇ РОЗПОЧАВСЯ, а зглядно поглибився конфлікт між королем Гуссейном і Ясіром Арафатом, лідером Палестинської Визвольної Організації. Обидва лідери намагаються прихилити на свою сторону арабів із західнього берега ріки Йордан і за право говорити в їхньому імені на міжнародних конференціях та переговорах з Єгиптом, Ізраїлем і З'єднаними Стейтами Америки. Арабські лідери і головне командування ізраїльської армії кажуть, що ПВО все ще має більше впливу на місцеве населення, але впливи короля Гуссейна зростають з кожним тижнем.

ПРАЦІВНИКИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ безпеки в Південно-Африканській Республіці, користуючись судовим дозволом, зробили обшук в бюрі південноафриканської Ради Церков, яка, на думку уря[illegible]еховує в себе не тільки загрожених революціонерів, але ввесь документаційний матеріял руху спротиву. Крім того провідні церковні діячі є головними речниками руху проти політики апартеїду. Поліція забрала деяку частину документів, які були закваліфіковані до політичної літератури і не мали нічого спільного з Церквою чи релігійним життям. Очевидно, представники Ради Церков максимально використали втручання поліції в їхні справи і свій погляд з'ясували закордонним кореспондентам з надією, що вони розголосять цю справу і тим самим кинуть ще одну тінь відповідальности на уряд білої меншости.

ОЗБРОЄНА ГРУПА ЛЮДЕЙ, правдоподібно перуанські маоісти, заатакували приміщення совєтської амбасади у столиці Перу Лімі машиновими крісами і гранатами. Одна з гранат вибухла в руці перуанця і він загинув вже на подвір'ї совєтської амбасади. Декількох партизанів зловили поліціянти, а двох поранених відвезли до місцевого шпиталю під охороною поліції. Досі ніхто не взяв на себе відповідальности за напад на амбасаду СССР і не пояснив з якою метою ця атака була переведена. Совєтський Союз є головним постачальником зброї для Перу і місцеві противники уряду, зокрема маоісти, не задоволені таким станом.

В АМЕРИЦІ

ВЕРХОВНИЙ СУД Ню Йорку рішив, що Бергардт Ґец, який в самообороні постріляв чотирьох молодих негрів, що грозили йому грабунком буде поставлений під суд у вересні ц.р. Адвокат Ґеца сказав, що Ґец не буде апелювати. Ґец заявив, що вже найвищий час щоб люди довідались що справді сталось, та вірить що його визнають невинним.

У ВІВТОРОК, 8-ГО ЛИПНЯ ц.р. Каліфорнію навістив один з найсильніших землетрусів за довгі роки. Землетрус був 6,0 на скалі Ріхтера та поробив багато шкоди в південній Каліфорнії, 110 миль від Лос Анджелесу. Біля 100,000 домів втратили на п'ять годин електрику, замкнено головні автостради, які залила вода, та було кілька поранених осіб.

УРЯДОВА КОМІСІЯ, яка вивчала програму Державного департаменту в справі зміцнення охорони американських амбасад, консулятів та інших представництв за кордоном, прийшла до висновку, що бюрократичні перепони і постійно надмірні видатки ставлять під сумнів здійснення всього проєкту, на який виділено 4 більйони долярів. Будівництво приміщень нової амбасади ЗСА у Москві, кошти якого спочатку оцінювалися на 30 міл. дол., уже коштує 167 млн. дол. Будівництво амбасади в Каїрі замість 27 млн. дол. забрало вже 43 млн., а кінця роботам ще не видно. Комісія вирішила, що приміщення представництв ЗСА за кордоном повинні відповідати прийнятим стандартам безпеки, а там, де це неможливо, їх треба взагалі закрити.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ видали Арґентині 69-річного Хозе Льопеза Пеґу, який понад десять років переховувався в Маямі. Його заарештували в березні минулого року. Видачу Пеґи одобрив Верховний суд стейту Фльорида і санкціонував Державний департамент. В 1970-их роках Льопез Пеґа займав пост міністра соціяльного забезпечення. Вважають, що він привласнив мільйони долярів. Його обвинувачують також в наданні допомоги так званим „командам смерти", які розстріляли сотні людей.

НА ЗАПРОШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена у вересні цього року до Вашінґтону прибуде президент Філіппін Коразон Акіно, яка відвідає ЗСА з офіційною візитою. Акіно плянує виступити перед об'єднаною комісією американського Конґресу і відвідати багато міст З'єднаних Стейтів Америки, про які в неї залишилося багато гарних спогадів. Від 1980 до 1983 року Акіно разом з чоловіком проживала в місті Нютон, Массачузетс. В інтерв'ю для крайової телевізії Акіно сказала, що має намір обговорити з американським Урядом питання про збільшення економічної допомоги. Крім того вона хоче звернутися до американців філіппінського походження з закликом вкладати гроші в економіку Філіппін і купувати спеціяльно випущені „облігації Корі".

АМБАСАДОР ФРАНЦІЇ при Об'єднаних Націях Кльод де Кемулярія назвав дуже важливою подією для своєї країни святкування століття Статуї Свободи. „Святкування підтвердить прихильність Франції до великих ідеалів американської демократії", — заявив амбасадор і навів слова архітекта Едуарда де Лябуляє, який керував встановленням Статуї Свободи: „Коли за сто років Америка буде святкувати своє 200-річчя, моє ім'я забудуть, але сама Статуя залишиться як символ вічної дружби між Францією і З'єднаними Стейтами Америки".

На Одумівській оселі „Київ"...

Аккорд, Н. Й. (О.Ш.). — Знову серед Кетскильських гір залунала українська пісня, молодечий сміх, гамір переплітаючися з завзятістю праці таборового життя.

У суботу, 28-го червня ц.р. на одумівській оселі „Київ" розпочався літній сезон таборування. Житлові приміщення для таборовиків заздалегідь були відповідно приготовані старшими одумівцями. В перших двох тижнях (28-го червня — 12-го липня) відбувається табір виховників Юного ОДУМ-у. Учасники цього табору — це одумівці віком від 15-ти років життя, яких рекомендує Управа Філії ОДУМ-у. В цьому році в цьому таборі є 20 учасників. Команда табору складається виключно з осіб, які попердньо успішно закінчили дворічні, такого роду табори. Цей 20-ий табір виховників Юного ОДУМ-у присвячений 10-літтю заснування Української Гельсінкської Групи в Україні.

Командантом табору є Наталя Павленко, СВУ, заступником — Олександер Непрель СВУ, писарем — Іван Китастий, старший бунчужний — Андрій Смик, старшою бунчужною — Світлана Ліщина.

Програма табору включає гутірки практичного характеру (таборування, мандрівництво, перша допомога тощо) і теоретичного характеру (ідеологія й історія ОДУМ-у, українська преса, церковне, суспільно-громадське і політичне життя української діяспори тощо.). Лекторами, крім команди, є запрошені старші одумівці. Крім формальних зайнять в програму табору включено різного роду спорт, купання і, очевидно, різного роду ігри.

Після закінчення табору виховників на оселі „Київ" будуть відбуватися відпочинково-виховні і кобзарські табори.

Оселя „Київ" знаходиться вісім миль від оселі УНС Союзівки. Крім таборових приміщень на оселі є будинки з кімнатами, які винаймаються для гостей.

Прекрасний гірський клімат та чудова навколишня природа, де розташована оселя „Київ", є прекрасним місцем для таборування і відпочинку.

АЛЬМАНАХ НА 1987 РІК

Уже почалася підготова Альманаха УНС на 1987 рік. Редакція прийматиме матеріяли в українській і англійській мовах до 21-го липня 1986 року.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відійшов у вічність один з творців епохи

У суботу, 5-го липня 1986 року, перестало битись серце видатного громадянина, визначного сина українського народу сл. п. Ярослава Стецька, який без сумніву був не тільки великим українським патріотом, але також співтворцем епохи поневоленого народу, організатором і керівником українського націоналістичного революційного руху.

Історія українського народу дає нам безліч прикладів про те, яке велике, часто вирішальне значення має для життя поневоленого народу індивідуальність його політичних, національних, культурних, релігійних, наукових і мистецьких діячів.

Покійний Я. Стецько був в першу чергу політиком високої ранґи, революціонером від молодости, ідеологом українського націоналізму в дусі християнського світогляду, стратегом визвольної революції у бурхливих передвоєнних і воєнних роках, передовим воїном і публіцистом, який формував політичну думку поколінь на протязі багатьох років. Крім його відповідальних функцій і керівництва великою націоналістичною організацією ОУН і Антибольшевицьким Бльоком Народів, він знаходив час також для широкої публіцистичної праці, переважно в ділянці закордонної політики, наголошуючи конечність визволення поневолених Москвою народів і проповідуючи свій український національний ідеал, право на волю і державну незалежність для українського й інших підяремних націй.

У найновішій історії української визвольної боротьби, у храмі слави і у серцях багатьох тисяч його послідовників, Я. Стецько знайде відповідне тривале місце. Покоління українських людей шануватимуть його за жертвенну, віддану працю, а спадкоємці його ідей побудують йому вічний пам'ятник своєю активністю і сповненням заповіту: „Здобудеш Українську Державу, або загинеш в боротьбі за неї"!

У висновку треба сказати, що від нас відходять один за одним люди великого провідницького потенціялу — й тому перед українською спільнотою у діяспорі стоїть велике і преважливе завдання — наслідувати їх, дихати їхнім духом, реалізувати їхні ідеї, піднести рівень нашої політичної праці, об'єднатися для остаточної боротьби за святу справу визволення українського народу, бо такий є наш обов'язок супроти свого оточення і своєї рідної нації.

Степан Женецький

ЧИ ПАПА ВІДВІДАЄ УКРАЇНУ В 1988 РОЦІ?

I.

Як подала західньонімецька преса, кардинал Мюнхену і Фрайзінґу Фрідріх Веттер й інші католицькі єпископи відвідали нещодавно Москву і провели там ряд розмов з представниками Російської Православної Церкви. З московської сторони участь в розмовах взяли православні єпископи під проводом митрополита Мінська Філарета, який в останньому часі полагоджує всі важливі закордонні справи Московської Православної Патріярхії.

Після розмов німецькі й московські церковники видали спільну заяву, в якій закликають політиків до... спільного „забезпечення миру в світі та до роззброєння". Це ясно свідчить про те, що ця німецька католицька делеґація дала себе використати росіянам для їхньої фальшивої „миролюбної політики". За цю згоду німецьких католицьких єпископів підписати цю „миролюбну заяву" московські православні єпископи „пообіцяли" допомогти в стараннях німецького єпископату в справі встановлення духовної опіки над розкиданими по Україні, Білорусії й Казахстані німецькими католиками. Що ж, пообіцяти легко, але чи вони дотримають цю обіцянку — це інша справа.

Повернувшись до Мюнхену, кардинал Веттер мав пресову конференцію, під час якої один німецький журналіст запитав його, чи, будучи в Москві, німецькі католицькі делеґати порушили справу переслідування Української Католицької Церкви? На це питання кардинал Веттер виминаючо відповів: „Так, ми про це говорили в Москві. Але це є дуже делікатна справа. Треба наперед створити відповідну атмосферу співпраці з московським православієм, а щойно після того можна буде порушити такі болючі проблеми".

Цю відповідь треба так розуміти, що німецькі єпископи зовсім не порушували справи українських католиків в совєто-московській безбожницькій імперії. А вони, напевно, добре обізнані зі станом УКЦ в Україні хоч би із звідомлень на конференції „Церков в потребі", що відбулася в Кеніґштайні, Західня Німеччина, де було обширно представлено переслідування українських католиків в Україні.

Перед від'їздом з Москви німецькі католицькі єпископи запросили московських православних єпископів відвідати Західню Німеччину. Делеґація московської патріярхії відвідала в червні місто Мюнхен, Баварія, осідок кардинала Веттера. Провідником московських єпископів був митрополит Мінська Філарет, який полагоджує закордонні справи московської патріярхії. Метою цієї зустрічі був теологічний діялог про Євхаристію.

З приводу тих двох зустрічів німецьких католицьких єпископів і придставників московської православної патріярхії поширилися на Заході чутки, що Папа Іван Павло II має відвідати Совєтський Союз, а зокрема столицю України Київ у 1988 році, з нагоди 1000-річчя хрищення Руси-України. Офіційно Ватикан досі не потвердив, ані не заперечив тих чуток. Тільки один неназваний ватиканський придставник заявив, що ці вістки є „нереальні", бо не береться до уваги факту, що там (тобто, в Совєтському Союзі), все ще є „мільйони переслідуваних християн".

Під час перебування делеґації московської православної патріярхії в Західній Німеччині митрополит Філарет проголосив, що він прийняв запрошення Папи взяти участь в міжрелігійній зустрічі, яка має відбутися в місті Асизі, Італія, в вересні ц.р. Папа скликає цю зустріч релігійних провідників на наради для вдержання світового миру.

Візита представників московської православної патріярхії у Німеччині відбулася два тижні після того, як високі ватиканські представники провели дискусію з представниками східньоевропейських країн про тамошні релігійні відносини. І саме ці зустрічі спричинилися до спекуляції, що, можливо, Ватикан підготовляє шлях до папської візити СССР в 1988 році під час відзначування 1000-ліття впровадження християнства в тій країні. А тому, що, як подає історія, хрищення Руси-України почалося першим хрищенням вірних у Києві, що лежить над Дніпром, у водах якого воно відбулося, то Папа відвідав би столицю колишньої Руси, а теперішньої України — Київ.

Що торкається таких поголосок, неназваний ватиканський представник заявив, що „такого роду поголоски є нереальні. Що ж там Папа мав би робити? Адже ж у цій країні є мільйони переслідуваних християн".

Закінчення буде.

Роман Рахманний

„НАДБУЖАНЩИНА" — ЗРАЗОК ДІЙОВОГО СОБОРНИЦТВА

Згідно з напрямними Комісії Реґіональних Дослідів і Публікацій при Науковому Товаристві ім. Т. Шевченка, досі вже появилося друком понад соток томів праць у серії „Український Архів". В основному, це збірники есеїв, статтей, довідкових спогадів й інших матеріялів, які об'єктивно відтворюють умови життя і праці, організаційну, економічну, культурно-освітню, церковну й політичну дійсність українського населення на території окремих реґіонів України як за української державности, так і під чужоземними окупантами.

Своїм змістом, що ґрунтується на фактичних даних жителів і діячів тих реґіонів, ці збірники виправляють фальшиву картину, яку міг би уявити собі сторонній читач совєтських видань про минуле українських сіл, містечок і міст. Опрацьовані вільними людьми у вільних умовах життя країн Заходу, ці збірники збережуть для майбутніх дослідників багато цінних аспектів самобутньости українського народу. Вони свідчитимуть про вміння українців правити на своїй історичній території та, всупереч усім заходом окупантів, власними силами й засобами підвищувати рівень свого особистого й національного життя.

Перший том збірника „Надбужанщина", виданий у травні 1986 року, добре виконує це головне завдання і, поряд з цим, відзначається певною „надвартістю". В той час, коли всі інші реґіональні збірники обмежуються практичним завданням подати читачам всебічну історію життя й розвитку одного повіту з його головним міським центром збірник „Надбужанщина" своїм змістом охоплює групу повітів, розташованих обабіч ріки Бугу. З практичних міркувань, в книзі їх укладено в чотири розділи під такими заголовками: Сокальщина і Белзчина, Радехівщина, Камінеччина, Холмщина і Підляшшя. Але Холмщина включає в собі такі повіти як Грубешівський і Томашівський. Таким чином „Надбужанщина", як назва, становить на ділі „реґіон реґіонів" з міськими центрами: Сокаль, Белз, Радехів, Камінка Струмилова (Кам'янка Бузька), Холм, Грубешів, Томашів, Біла Підляська і Володава.

Така широка концепція реґіонального збірника висунула перед редакційною колеґією „Надбужанщини" складні проблеми, які, однак, успішно розв'язано. Ця 960-сторінкова книга великого формату розгортає перед читачем багатогранну картину життя, розвитку й боротьби надбужанського населення за свою духовно-культурну, економічну й політичну самобутність в межах концепції самостійної соборної України. В ідейно-політичному розумінні, ця боротьба не припиняється і досі, не зважаючи на те, що територію надбужанців перерізав кордон двох наїзників. Одним із важливіших засобів у цій боротьбі за права українців Надбужанщини є саме і цей однойменний збірник.

В наш час, коли українська політична думка часто блукає „поза вітряками" всіляких чужинецьких концепцій, треба схвально оцінити рішення першого з'їзду надбужанців (з травня 1981 року) про конечність багатотомного збірника про всі ці землі, які протягом віків становили бастіон України на її західніх підходах. Редакційна колеґія, виконуючи доручення Головної Управи під керівництвом Семена Романова, успішно виконала це завдання, головно завдяки жертвенній праці редакційного „тріо": Миколи Мартинюка (головний редактор), Надії Хмари-Олійник та Володимира Макара. За неціліх три роки зібрано й оформлено до друку багатий матеріял, що засвідчує пов'язаність надбужанців не тільки з т.зв. головними землями України, але й також їхнє почуття відповідальности за долю земель і населення на захід від Бугу і Сяну.

Це велика морально-політична перемога Об'єднання Надбужанців, як групи і як окремих осіб. Адже їм довелося перемогти почуття льокального патріотизму, зовсім виправданого в умовах життя на чужині. Сокальчани і белзчани могли опрацювати й давно виклати окрему книгу про свій „реґіон". Колишні мешканці Радехівщини й Камінеччини — разом чи окремо — могли б мати свій збірник (чи збірники), бо для такого видання матеріялів їм напевно не бракувало б. Подібно могли були вчинити і жителі Холмщини та Підляшшя. Але тоді ми мали б ще три-чотири книги про окремі повіти з незначними загальноукраїнським змістом та зі збільшеними тенденціями до партикуляризму.

Включивши у своє ґроно Холмщину і Підляшшя, потрактувавши надбужанські землі, як одну цілу частину соборної України, Об'єднання Надбужанців своєю книгою вивело перед очі всесвітньої української громадськости всю проблему західньоукраїнських окраїн, виставлених протягом віків на різнонаціональний „Дранґ нах Остен". І той тиск із заходу досі не припинився, а навпаки, зміцнився підтримкою з боку Москви.

Тому сьогодні, у зв'язку з появою першого тому надбужанського збірника, годиться сказати щире слово признання активістам правобережної та лівобережної Надбужанщини:

Всі ви показали себе справжніми патріотами-соборниками, бо ви на ділі перемогли льокальний егоцентризм... Обмеживши тимчасово свої прагнення на місцеве себевиявлення, ви дали світові свідчення про характер, історію, досяги і

(Закінчення на стор. 4)

Ол. Зозуля

Зелений Клин

Зелений Клин! ...

Що це за назва і звідки вона бере свій початок? Адже в жодному довідникові її не знайдете, на мапі теж не зазначено. Але якби ви поспитали літніх людей із Київки, Прилук, Синього Гаю, Турого Рогу, Чугаївки, Хоролу, Варварівки, Варфоломіївки, усі б вони ствердили, що ця земля, відвойована у боліт і тайги їхніми дідами й батьками, де поміж синіми сопками розкинулись українські села, — це і є той самий Зелений Клин.

Хто назвав цю частину Примор'я, що лежить на одній широті з Сохумі, Ніццою й Монако, так поетично? За переказами, авторами назви „Зелений Клин" були переселенці з України, які наприкінці минулого століття тут поселились і кинули в ґрунт першу жменю зерна, привезеного з України.

Київський письменник І. Немирович, що побував на цих землях у наш час, устами сторожилів з села Чернігівки, Івана Шмаги, розповідає:

— І як воно спершу — важко було?

— Не так, щоб сказать... Ось тим, хто раніше, до японської війни, ще як мій дядько, тим ого-го!

А ми — нічого: поїздом у теплушках, сім тижнів чирчикали. І майже на готове. А вони через Одесу морем... Їм перепало... Тоді як було: валками ото йдуть — ідуть, бачать луг. Сопки *) кругом, затишок. Стануть. Криницю викопають. Живуть два-три дні: як занудить у животах — ідуть далі. А є путня вода — отам і лишаються. Землянки попервах копають, тайгу під орну землю корчують. Ох, і забрав же цей Клин наших, поки оговтали його: тільки з рідні моєї — старшого брата кедром привалило та дядька ведмідь понівечив, що й не застав його, коли приїхав.

З цих куцих слів читач довідується, якою ціною освоєно тайгу українськими руками. У с. Троїцькому письменник попросив бабусю напитись води, а напившись, запитав, чи велике їхнє село

— Чимале.

— А українці, крім вас, тут є?

— А де ж їх, синку, немає? ...

Завідуючий господарської дільниці запросив гостя на ночівлю. Познайомив із старенькою мамою й додав:

— Ніяк не забудуть Чигирина: кажуть, мало не щодня сниться...

Стара змінила позу й сердито прошамкотіла:

— А що ж, помру й не побачу ні родичів, ні каланчі (дзвіниці) на горі...

— А немає вже дзвіниці, Євдокіє Пипилівно, зняли її.

— Як зняли?! — аж підвелася.

— На тому місці зараз пам'ятник Богдану Хмельницькому.

— Ну ти, скажи! — вдарила об поли.

До Чернігівки кореспондент приїхав вечором, саме в цей час у технічному училищі був випуск комбайнерів. Після вечері всі хором заспівали:

Ой, хмелю мій, хмелю,
Хмелю зелененький...

Автор із захопленням наголошує: „І забуяла пісня — кришталево чиста, непорочно свята й безсмертна, як і народ, що створив її".

Так надруковано про пісню в нарисі „Літературної України". А через пару місяців у „Вітчизні" надруковано цей самий нарис, але пісню і слова про неї викреслено. Хіба ж можна говорити, що українська пісня „безсмертна, як і народ?" Заборонено. З тексту нарису видно, що цензор добре попрацював. Навіть нема згадки, скільки на Зеленому Клині живе українців. Правда, автор умудрився (він кореспондент „Перця") у примітці згадати, що на Далекому Сході передплачують 11. 942 примірники журналу. Ця цифра говорить сама за себе.

Найцікавіше розповів автор про свій виступ у школі перед батьками учнів. Матері та батьки повтискались за парти, я з місцевим кореспондентом за вчительським столиком розсілися. Програма мого виступу побудована так: передаю вітання українською мовою, про літературні успіхи наших письменників говорив по-російському, і 'на закуску' — гуморески в оригіналі. Щойно, після вітання, я заходився розповідати про літературні новини по-російському, як чую із задніх парт:

— Будь ласка, говоріть по-українському.

— Так-так, — загомоніли інші, — продовжуйте, як почали! ...

Після цих двох прикладів і без цифр стає зрозуміло, що українці тут тримаються своїх традицій, своєї мови. Русифікація їх — не з'їла, бо батьки самотужки вчать дітей рідної мови.

Варто нагадати, що в Росії й інших республіках живе понад сім мільйонів українців. Їм не вільно мати рідної школи чи культурних установ. Але кров предків пульсує в їхніх жилах, як джерело води, від якого починається наша ріка Дніпро. Воно не висихає. Воно вічне!

*) Сопка горб чи гора округлої форми.

В МІННЕАПОЛІСІ ТРІСЛА рура, яка доставляє паливо до домів. Рура експльодувала та залила вулиці вогнем. Три особи згинули, а понад 200 осіб евакуовано. Пожежники і поліція переводять інвестиґацію експльозії.

Володимир Барагура

ПАСТУШЕ СВЯТО

(Зі збірки спогадів „Калиновий міст")

I.

... а другий вівчар, ба святий Петро,
він трембітає у трембітоньку,
У трембітоньку, у голосную,
У сопілоньку, у цвітовую ...

Як тільки наближався літній празник свв. Петра і Павла, ми, гімназійні учні-міщухи, розбігалися до своїх хліборобських колеґ по передмістях Яворова і по довколишніх селах, щоб спільно з ними відзначити пастуше свято. Бо св. Петро враз зі св. Юрієм і самим Господом в уяві нашого хліборобського люду, це пастирі-вівчарики:

А за вівцями три вівчарики,
Бо один вівчар — всесвятий Юрій,
А другий вівчар, ба св. Петро,
А третій вівчар, сам св. Господь.

Та й ідуть собі, та несуть собі
По сопілоньці, по трембітоньці:
В св. Юра — все листовая,
В св. Петра — все цвітовая,
В Бога святого — все золотая.

Св. Петро, якому сам Ісус Христос дав пастирську власть і обов'язок „пасти вівці й ягнята" в символічному значенні, в народному побуті не лише вівчарює, не лише „трембітає у трембітоньку" чи „сопілоньку", звук якої несеться полонинами, царинами, пасіками, садами, городами, виноградниками, він не лише опікун худоби, яку обороняє перед вовками і пошестю, він теж хазяїн, який „заорює і зажинає", бо разом зі св. Павлом помагає Господеві-орачеві:

... Там же оре сам милий Господь,
А св. Петро Йому поганят ...
А св. Павло волоньки гонить.
А св. Петро волоньки водить ...

Св. Петро і сам виступає в ролі хлібороба-плугатаря, помагаючи Господеві-сівачеві:

... А св. Петро за плугом ходив,
А св. Павло волоньки водив,
А сам Господь-Бог пшеничку сіяв ...

І хоч етнографи-фолкльористи в своїх працях не згадують про пастуше свято, то хлопчаки-пастушки на свій спосіб відзначали празник свого покровителя. Ці святкування записалися глибоко й тривало в дитячих душах і відживають у їхніх споминах...

❦

Вранці празника свв. Петра і Павла я брав великий дерев'яний обруч-покотило і, підганяючи його паличкою, біг битим шляхом з Яворова до місця мого народження і раннього дитинства — Немирова. Я біг босоніж краєчком „гостинця-цісарки", вимощеного білим, дрібним товченим камінням, бо ця вузька стежечка, що прослалася обабіч битого шляху вздовж придорожніх ровів, була м'яка, мов з ґуми і не ранила босих стіп. Я пробігав людськими оселями повз перетикані червоним маком, синіми волошками і фіолетним куколем лани хвилюючого збіжжя, я минав вкриті гарячим жовтоцвітом соковитозелені килими левад і сіножатей, луги, ліски, гаї, хисткі містки, прокладені понад журкотливими потічками, струмками і ручаями. Час від часу я затримувався, щоб загасити спрагу погожою водою з придорожнього джерельця, колодязя чи з криниці-„журавля". Тільки рідко зустрічалися по дорозі селянські підводи, або прокочувалися жидівські „балаґули" з крамом і куняючими пейсатими пасажирами в чорних блискучих халатах і ширококрисих капелюхах.

Найкраща дорога вела через дрімучий Завадівський ліс, що темною стіною навис обабіч битого шляху. Бір давав приємну прохолоду, і мені біглося жвавіше і веселіше, бо початок лісу одночасно сповіщав недалекий кінець маратонського 18-кілометрового бігу з Яворова до Немирова. Ще тільки минути ліс, пробігти зелену долину річки Смердеху і вже перед очима зарисовується старовинний лотоковий млин, хатки немирівських міщан, оточені садками, городами і плакучими вербами, а в далині майорають бані церкви, дзвіниця і вежі латинського костьолу.

Я не добігав до містечка, але, минувши місток на річці, повертав направо і понад крутий беріг Смердеху ще два-три кілометри біг на „Загороди" до хутора батьків мого товариша дитячих забав, Славка Березяка. Його батько, заможний господар, мав гарну хату, господарські забудування, просторе обійстя, управні ґрунти, левади, сіножаті, пасовиська, навіть ділянку лісу. Тримав кілька пар коней, череду рогатої худоби, отару овець, стадо безрогих, безліч домашньої птиці.

❦

Ледве я віддихався і відпочив, вже треба було вирушити з худобою і кіньми на пасовище. Славкова мама наготувала в кошику всякого їстивного добра, яке годиться споживати на пастуше свято: вареники з разової пшеничної муки з сиром, бараболею і капустою, голубці з гречаною кашею і пшоном, туго загорнуті в капустяних листках, коржі, плесканку сніжнобілого сиру, навіть боклажок легкохмільної доморобної медової сити. Решту ласощів ми мали придбати на місці, — солодку ріпку, калярепу-колрабі, брукву, горошок, моркву, мак у голівках, картоплю, кукурудзу, гриби, ранні овочі й ягоди. Треба було поспішати, бо на пасовиську ждала нас пастуша братія.

Закінчення буде.

Парафія Св. Тройці в Ірвінґтоні влаштувала храмове свято

У неділю, 22-го червня ц.р., українська православна парафія Св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж., величаво відсвяткувала своє храмове свято з присутністю коло 200 парафіян та запрошених гостей з Ірвінґтону та околиці.

О год. 10-ій ранку в Зеленосвяточну неділю Божественну Літругію відправив настоятель парафії о. протоієрей Сергій Непріль у співслуженні о. диякона Андрія Кулика. Співав церковний хор ім. Дмитра Бортнянського під керівництвом інж. Дмитра Олійника, а на закінчення Святої Літургії настоятель парафії виголосив величаву промову про значення та історію Святої Тройці та коротко зупинився на недалекому вже святі, яке ми повинні величаво відсвяткувати у вільному світі — 1000-ліття Хрищення України в святу православну віру. „І хоч Москва вживає інтенсивні заходи, щоб це свято перекинути в Москву, як і намагається — здеформувати українську еміґрацію, повинні вже заздалегідь бути приготовані та належно відсвяткувати 1000-ліття Хрищення України у вільних державах світу" — сказав о. прот. Сергій Непріль у своїй проповіді.

Хор „Трембіта" під керівництвом проф. Рафаїла Венке під час храмового свята в українській православній парафії св. Тройці в Ірвінґтоні.

(Світлила: В. Сенкоф)

О год. 12.30 святочну трапезу відкрив голова Парафіяльного уряду Борис Процюк, привітавши присутніх на залі та згадавши коротко про наші храмові свята в минулому та сучасному, а о. настоятель парафії провів молитву.

Гостинний виступ хору „Трембіта" під керівництвом вмілого дириґента проф. Рафаїла Венке проспівав такі пісні: „Ой, у лузі червона калина", народна пісня, обр. Микитюка; „Ой з-за гори кам'яної", народна пісня, обр. М. Леонтовича; „Баркароля" муз. Ж. Офенбаха, „Пряля"— муз. М. Леонтовича, „Садок вишневий коло хати", сл. Т. Шевченка, муз. А. Ґнатишина. Під гучні оплески публіки хор „Трембіта" співав ще одну пісню „Живи, Україно" сл. Олеся, муз. М. Гайворонського.

Виступ хору „Трембіта" звеличив православну парафію своїм мистецьким виступом, та дав надхнення парафії до дальшої діяльности — робити, творити і перемагати.

Святочний обід приготовило трудолюбне Сестрицтво св. Покрови, при церкві св. Тройці, на залі з головою Вірою Пасько.

На закінчення трапези голова Парафіяльного уряду Б. Процюк подякував дириґентові та виконавцям хору, та за участь у імпрезі — численній публіці.

А. Домарацький

„Ольжичівка" — відпочинкова оселя ОДВУ

Кожна етнічна спільнота тут, на американській землі, старається бути господарем клаптика землі, який використовує для побудови відпочинкових влаштувань, з яких користають, в першу чергу, члени їхньої громади. Звичайно такі відпочинкові оселі, власники яких є неприбутковими організатіями, звільнені від різних федеральних і стейтових податків. Ці полегші частинно причиняються до продовження існування такого неприбуткового підприємства, який є здатний тільки на підтримку членів даної організації, що є власником цього клаптика землі, відпочинкового і розвагового місця етнічної спільноти.

Українська громадськість на американській землі стала власником оселі, які створили суспільно-громадські, союзово-братські і молодечі організації, що своїм безінтересовним вкладом праці продовжують існування цих відпочинкових осель, що в житті української громади виконують важливі завдання для добра української спільноти. Молодечі організації, які є власниками осель, мають можливість продовжувати свою виховну працю серед молоді на оселях, у зорганізованих таборах з різнорідними завданнями на відтинку спортивному і на інших виховних відтинках, що йдуть в користь нашої молоді.

Такою організацією, що займається вихованням нашої молоді, є „Український Золотий Хрест", який вже довгі роки провадить виховні молодечі табори на оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича в Лігайтоні. Ця оселя, що положена в підгір'ї Поконо, є прекрасним місцем для таборів молоді.

Оселя служить також і нашим сеньйорам як місце відпочинку під час гарячих літніх місяців. Треба підкреслити, що управа оселі, яку очолює д-р М. Чаповський, робить старання, щоб приготовити її до прийняття гостей, які напевно використають час свого заслуженого відпочинку на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні якнайкраще. До диспозиції гостей будуть всі вигоди на оселі, такі як тенісовий корт, басейн, відбиванкові площі й інші спортивно-розвагові влаштування. Гості, таборовики, як теж і поселенці оселі, мають можливість користати з бібліотеки, яка є в заряді дому культури, що приміщується на оселі. Кожної неділі і на свята відправляється співана Служба Божа в каплиці Андрея Первозванного, яку збудували спільними силами члени ОДВУ і прихильники оселі.

Треба підкреслити, що поважну ролю в житті оселі відіграють її поселенці, які стараються допомагати оселі на різних відтинках її життя. Вони підтримують всі розвагові підприємства, які організовує управа оселі на протязі цілого року. Вони беруть участь у всіх відзначуваннях національних свят, що відбуваються тут. Вони є активними членами церковного хору, який має велике значення для гостей оселі, поселенців і таборовиків „Українського Золотого Хреста". Цей хор під керівництвом Василя Пізара виконує велику роботу для нашої громади, яка є сильно прив'язана до наших церковних і національних традицій.

Оселя часто гостить у себе членів української спільноти з різних стейтів Америки, а також і Канади, які влаштовують на прекрасній „Ольжицівці" свої земляцькі з'їзди. Треба також згадати, що на оселі відбуваються вінчання і весілля молодих українців, які прив'язані до наших релігійних і народних традицій. Також з'їзду ОДВУ, „Українського Золотого Хреста", Українського Визвольного Фонду й інших організацій в системі ІСНО (Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій) відбуваються на оселі, і таким чином допомагають збільшити фінансові обороти, які є конечно потрібні для втримування оселі. Слід підкреслити, що великий вклад праці членів і прихильників оселі, які безінтересовно допомагали управі виконувати конечно потрібні завдання, йшли в її користь.

Належить згадати також табори молоді, які з рамени „Українського Золотого Хреста" провадить виховна референтка УЗХ Володимира Кавка, яка безкоштовно віддає свій час і працю для виховання дітей в таборах УЗХ. Духовну опіку над таборовиками має священик, призначений Митрополичою канцелярією, який також опікується мешканцями оселі в часі літнього вакаційного сезону. Кожної суботи і неділі можна зустрінути тут батьків таборовиків, які відвідують своїх дітей і також самі розважаються на оселі, користаючи з усіх влаштувань її включно з басейном і тенісовим кортом.

Оселя ім. Олега Ольжича є відкрита для всіх членів нашої української спільноти і тому не забуваймо „Ольжичівку" і відвідаймо цю прекрасну відпочинкову оселю.

Володимир Я-ів

Зустріч Єпископа Андрія Сапеляка з земляками в Чикаґо

У четвер, 19-го червня, в поворотній дорозі з Европи, завітав сюди Єпископ Української Католицької Церкви в Арґентині Владика Андрій Сапеляк. Основною ціллю його приїзду було бажання зустрітися зі своїми земляками з Ярославщини, об'єднаними в своїй центральній організації ЯРОКЗА (Ярославщини і Окраїни Засяння), якої Владика Сапеляк являється духовим опікуном.

Зустріч відбулася 20-го червня при вечері в репрезентативному українському ресторані Ґаланс, а крім членів ЯРОКЗА взяли в ній участь Єпископ Іннокентій Лотоцький, з парафії свв. Володимира і Ольги о. митрат Маріян Бутринський і з катедральної парафії о. Миколая - о. В. Климчук (настоятель) о. А. Шагала, а теж о. Газуда. Присутніми теж були представники української кооперації — президент Кредитової Кооперативи „Самопоміч" о. Роман Мицик і голова Світової Кооперативної Ради Омелян Пашкевич. Гості привітав голова ЯРОКЗА д-р Петро Виґінний, учителька Леся Мудра відчитала свого авторства вірш на приїзд Владики, а згодом головний редактор і упорядник історично- мемуарного реґіонального збірника „Ярославщина і Засяння", проф. Мирослав Петчишин поінформував про зміст характер і значення цього збірника, який повинен вийти з друку в перших днях вересня ц. р. Він теж коротко пригадав історичну долю і недолю цього найдальше на захід висуненого ярославського реґіону, в безпосереднє сусідство з польським, ворожо наставленим етнічним елементом, і яка доля постигла українських, з діда-прадіда автохтонів-українців, вірних своїй Церкві і народові: після закінчення Другої світової війни їх безжалісно виселено з цих земель, а велику частину жорстоко вбито. Від ряду літ ведеться праця над цим збірником, а його видання буде гідним пам'ятником цим нашим найбільше потерпілим братом.

З черги забрав слово Владика Сапеляк. Він висловив велику радість з цієї (другої вже з черги) зустрічі, підкреслив патріотизм своїх земляків і їх відданість та любов до свого минулого. В словах сповнених великого оптимізму він говорив про поважні досягнення української спільноти у вільному світі та широку ознайомленість Заходу з українською проблематикою. Владика зокрема підкреслив працю і досягнення провідних кіл УКЦеркви на чужині, духовий провід якої змагає на форумі Вселенської Католицької Церкви до відповідного себевиявлення у формі патріярхату.

Зустріч закінчилась мистецькою розваговою програмою у виконанні загально відомих мистців Анни (спів) і Зеновія (гуморист-рецитатор) Маринців.

Голова Світової Ради Української Кооперації о. Плешкевич передав Владиці Сапелякові в дарунок чек на суму 1,000 дол.

В неділю, 22-го червня, Владика Сапеляк відслужив Архиєрейську Службу Божу в катедральному храмі о. Миколая, а в понеділок (другий день Зелених Свят за старим стилем) — в храмі свв. Володимира і Ольги.

Н. Н.

Школа українознавства ім. Лесі Українки

Під такою назвою діє в Сиракюзах від 1954 року українська суботня школа. Першим і довголітнім директором цієї школи була Марія Логаза, опісля Ольга Бачинська, о. диякон д-р Мирон Ткач, а останні три роки автор цієї статті. У найкращі роки розвитку школа українознавства нараховувала понад 150 учнів, але в останніх двох роках кількість учнів зменшилася до 35. Чому це так? — запитає вдумливий читач. — Відповідь на це питання складна. Українська громада є частиною американського суспільства, в якому низький природний приріст ускладнює працю шкільництва, приносить необхідні адміністративні та інші зміни. Фактом є також те, що з колись численної української громади багато родин виїхало на працю до інших частин краю.

Та все ж таки найбільшою причиною малої кількости дітей у нашій школі є те, що нині багато дітей українських батьків опинилося на вулиці. З одного боку помітний процес асиміляції, а з другого надто швидкий розклад під кожним оглядом нашої післявоєнної іміґрації. Якщо вже багато внуків патріотичних родин і громадських діячів опинилося поза школою, то це ставить під сумнів декляровану любов до неньки-України батьків і дідів учнів. Надто швидко ця любов вивітрюється, надто швидко пустіють їхні українські серця. Це й є основна відповідь на поставлене питання. Оцього справжнього стану в нашій громаді нема причини ані приховувати, ані замовчувати.

Слід однак радіти з факту, що є в нашій громаді молоді батьки і матері, які дорожать навчанням своїх дітей рідної мови та дбають про школу українознавства. В останньому році активізувалось на шкільному полі Товариство „Рідна Школа", збільшилась фінансова підтримка громади для школи тощо. Це дає надію і запоруку на дальшу працю і розвиток школи.

Школа не тільки вчить, але й виховує. Саме це й є важливою її функцією та обов'язком учителів. Кожного року наша школа підготовляє мистецьку програму з нагоди Дня Державности — 22 січня та з нагоди Шевченківських роковин. У цьому році головним промовцем на шкільному святі Державности була студентка Галина Ємець, а на Шевченківському — Оксана Дупляк.

Школу українознавства закінчило матуральним іспитом п'ятеро студентів. Про це ми писали окремо. Тому що чергова матура буде у нас щойно за чотири роки, останній випуск школи українознавства був присвячений 1000-літньому ювілеєві хрищення України.

В 1985-86 шкільному році у нашій школі вчили, за абеткою, такі вчителі: мгр Ганя Грицик, мгр Микола Дупляк, Богдан Ємець, мгр Павло Маляр, Ліда Попівчак, Люся Сава, мгр Михайло Середович, Валентина Тимченко, Софія Хмара, Надія Цвях. Між ними троє колишніх випускників нашої школи.

Навчання релігії ведеться у нас соборно. Дітей обох віровизнань в одній групі вчили на зміну о. протоієрей Іван Крестюк і о. диякон д-р Мирон Ткач.

Шкільний рік закінчився у нас 14-го червня. З цієї нагоди о. Юрій Лукачик відправив для всіх учнів і батьків Молебень, а в проповіді українською мовою заохочував дітей любити українську мову та вивчати її. Це дуже гарно і переконливо, бо наш парох народився і виріс уже в Америці. Після Молебня у шкільній залі відбулася коротка програма і вручення учням свідоцтв. Відтак директор та учителі скромними дарунками та добрим словом попрощали наших найстарших віком і стажем праці учителів: проф. Павла Маляра і мгра Михайла Середовича. Вони ж віддали понад двадцять років праці для нашої молоді.

Мистецька програма закінчення шкільного року складалася в основному зі збірних деклямацій поодиноких кляс, наприклад, садочок виконав вірш „Українська мова" Роляника, англомовна кляса — „Равлик" Г. Чорнобицької, друга кляса — „Українські діти" Роляника, четверта кляса — „Вітаємо літо" Г. Чорнобицької, шоста — „Україна" І. Франка, сьома — „Перше травня" М. Тарнавської.

Новим та експериментальним у програмі був термінологічний конкурс з історії України для учнів сьомої кляси, які змагались на сцені у тому, хто вивчив найбільше слів з цього предмету. Виявилось, що змагання продовжувались би ще довго, і вирішено дати дві перші нагороди ученицям Лярисі Грицик і Тані Саві. Їм учитель предмету вручив від себе книжкові нагороди.

Мистецьку частину програми закінчив шкільний хор під керівництвом Л. Сави гарним виконанням пісень „Край лісу на полянці", „Ой, на ставі", „Соловію, рідний брате". Після молитви, що її провів о. Ю. Лукачик, усі розійшлись на заслужені вакації.

Мгр Микола Дупляк

Померла А. Біловус у Ст. Пітерсбурзі

7-го червня 1986 року відійшла від нас у вічність Анастазія Біловус. Її смерть принесла громаді в Ст. Пітресбурґ потрійну втрату.

В першій мірі, наша українська католицка церква стратила взірцеву парафіянку. Ми мали змогу прощати її в нашій українській церкві, то це заслуга її і її мужа Йосифа. Вона була одною з головних основників нашої церкви і коли хтось буде колись писати історію наших церков, її ім'я повинно бути вписане золотими буквами як ініціяторки, що причинилася до їх заложення, бо не лише церкви у Ст. Пітерсбурзі, але й у Воррені, Миш.

Понесли також втрату й інші громади, в яких вона працювала. Чи тут, чи у Воррені вона належала до всіх громадських організацій, часто очолюючи їх. Коли хто-небудь потребував її допомоги в суспільній праці, ніколи не почув від неї відмови. Навпаки, вона сама часто була ініціяторкою різних громадських підприємств, не жаліючи рук до праці і власних грошей.

Це була вона, яка в 1930-их роках, в часі коли наше друковане слово не було поширене, заклала і редаґувала журнал „Жінка".

В кінці, чи не найбільшу втрату понесла наша українська суспільність, бо в особі св. п. Анастазії втратила велику українську патріотку і то не на словах, а в ділах. Вона і її чоловік Йосиф дійсно взаємно себе доповнювали. Вона не раз давала своєму мужеві тему про що і до кого писати в наших загальних українських справах.

Це була вона — невтомна кольпортерка політичної англомовної і української літератур, спеціяльно до американських політиків про загально-українські справи не жаліючи при тому і власних грошей. Хоч була гетьманкою-монархісткою, ніколи партійного елементу до своєї діяльности не вносила.

Як співосновниця Товариства Українсько-Американських Емеритів була його душею і працювала в нім на пості культурно-освітнього референта від дня створення його до своєї смерти.

Збірки грошей на ЗУДАК, Наукове Товариство ім. Шевченка, Гарвард, Патріярхат й інші харитативні чи наукові інституції — це дальші етапи її діяльности.

І тому пам'ять про А. Біловус ніколи не згасне, а 50,000 дол. фундація Біловусів при інституті ім. Липинського на українські цілі буде вічно пригадувати теперішнім і майбутнім поколінням про її повну посвяти працю для української справи.

Нехай тих кілька рядків буде виявом признання і подяки від Товариства Українсько — Американських Емеритів для бл. п. Анастазії Біловус за її посвяту та безкорисну працю для церкви, громади і української спільноти.

М. Ж.

УПРАВЛІННЯ ХАРЧІВ і ліків видало заборону вживати сульфіди в поживі. Сульфіди вживають щоб задержати природну краску і свіжість ярини і овочів. Досліди показали, що сульфід може мати смертельні наслідки для деяких осіб-астматиків, тих, що мають алергії тощо. Управління сказало, що на заморожених чи опакованих харчах, які мають сульфід, мусить бути напис, що продукт має в собі цю речовину.

ПАНЕЛЬ ГОЛОВНОГО прокуратора Едвина Міса, який поборює порнографію і намагається усунути порнографічні матеріяли (журнали, книжки, фільми, крамниці), заявив що буде пробувати переконати Федеральний і стейтовий уряди скасувати порнографію взагалі. Панель твердить, що порнографічні матеріяли спричиняють сексуальні насильства і вбивства в Америці.

ПОСАДНИК МІСТА ФІЛЯЕДЕЛЬФІЇ Вілсон Ґуд сказав, що в місті є криза тому, що працівники, які збирають сміття страйкують вже дев'ять днів. Сміття нагромадилось на вулицях і занечищує повітря. Посадник міста наказав відкрити 17 площ, де мешканці викидають хатнє сміття щоб не брудити вулиць.

НЮЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ заявила, що матиме двох поліціянтів на кожному поромі, який іде з Ню Йорку до Статен Айленд, бо в понеділок, 7-го липня, ненормальний чоловік мечем вбив двох і поранив дев'ятьох осіб на поромі.

Повідомляємо Рідних, Друзів і Знайомих,
що 30-го червня 1986 року
відійшов у Вічність

СВ. П.

ВАСИЛЬ САФОНОВИЧ ГНОЄВИЙ

проживши 77 років

РОДИНА

7-ий КУРІНЬ УПС
ім. АНДРІЯ ВОЙНАРОВСЬКОГО

з великим жалем оповіщає
Пластове Братство й Українську Громаду,
що дня 29 червня 1986 року
у Клівленді, Огайо

відійшла на Вічну Ватру

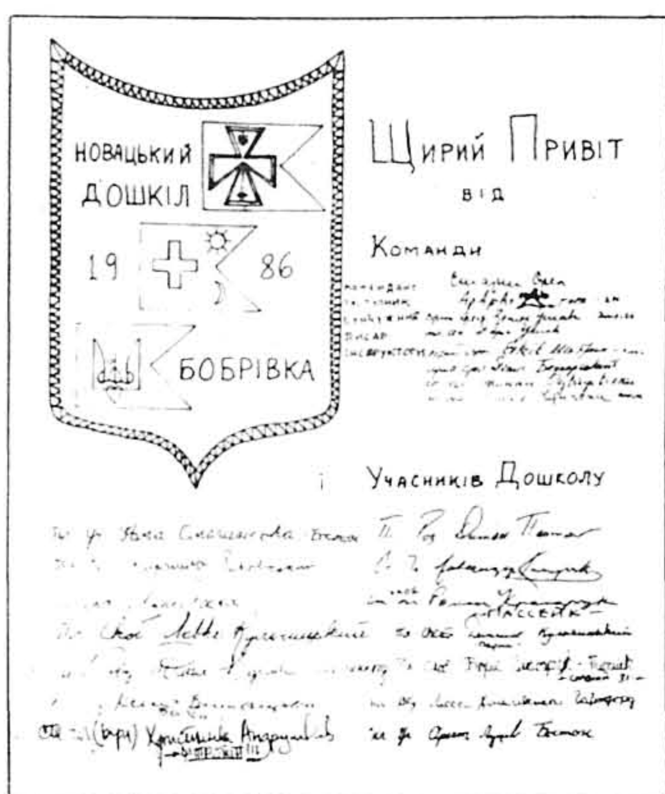
бл. п. пластунка сеніор довір'я

ОЛЬГА ВОЗНЯК

членка нашого Куреня й ОП УПС Пластової Станиці в Клівленді, пластова виховниця, бувша членка Курінної й Станичної Старшини.

Курінному Другові Романові, опечаленому чоловікові, дітям Любі й Андрієві та всій Родині Покійної складаємо вислови глибокого співчуття.

Привіт для „Свободи" з „Бобрівки"

Матура 1936 року у Золочеві

(У пам'ять мого юного друга Івана Чепака з Ремезовець)

В червні цього року минуло 50 років від того часу, коли в Золочеві в гімназії „Рідної Школи," основаної в 1925 році Українським Педагогічним Товариством, відбулася, мабуть, остання матура клясичного типу. Саме тоді проходила в Польщі реформа середнього шкільництва, яке в Галичині проводили ще за старими австрійськими програмами за вийнятком німецької мови. Давні восьмиклясові гімназії змінювано на нові чотириклясні та впроваджувано трирічні ліцеї, отже, скорочувано середньошкільне навчання на один рік з метою позбутися більшої частини молоді вже після чотирьох років гімназії, тобто у віці 15 літ.

Наша матура, яку влучно називали „пацифікаційною," і в ній тільки половина абітурієнтів склала іспит зрілости перед чужою комісією як екстерністи, а решта залишились у важкій ситуації без надії на дальші студії. Сталося це тому, що наша гімназія втратила право державних шкіл із-за бойкоту державних свят і парад старшими клясами, в якому наша восьма кляса вела перед. Нас було 14, в тому двоє дівчат — я й Ірина, решта хлопці. Матуральний письемний іспит перейшло дев'ять, а усний лише сім: Гаргура Богдан, Гупаловський Михайло, Дзендровський Ярослав, Кулицький Василь, Петрик Ярослав (живе в Пассейку), Іван Чепак та авторка цієї статті. Так із оригінальної нашої кляси (першої кляси в 1928-1929 шкільного року, що нараховувала 26 учнів) лишилося нас лише двоє, Іван Чепак і я, до нас пристав ще Василь Кулицький, що прийшов до нашої четвертої кляси в 1931, й Ірина Фітьо, яка прийшла до сьомої кляси в 1934 році. Наша кляса була доброю, працьовитою і радісною до 1933 року тобто, за час директорства о. д-ра Хмільовського, якого покликав Митрополит Андрей Шептицький на ректора Малої Семінарії у Львові, де в пізніших роках навчалось багато питомців, колишніх учнів гімназії „Рідна Школа". Отець Хмільовський (прізвище якого в тому часі ми вимовляли Хмельовський) був суворим, вимагаючим педагогом, але учні всі його не лише поважали і слухали, але також любили. Коли будь-якого учня поліція притримала, наш отець завжди йшов на поліцію і, стукаючи своєю палицею, кликав урядовою мовою „вимагам звольніць мего студента". вказуючи на те, що він є правним опікуном кожного і відповідає за нього.

Наш отець директор був справжнім батьком для кожного учня. Найбільше допомагав селянським хлопцям, особливо, коли учень був спосібний і пильний. Він часто пригадував нам, що найважливіший обов'язок кожного учня — це наука, а не політика.

Українська гімназія в роках 1928-36 займала два будинки: вищі кляси приміщено в будинку при Воскресенській церкві, а нижчі в старому будинку колишньої дяківської школи з розлогим подвір'ям, що було місцем зустрічей усіх гімназійних товариств і де можна було провести приємно час: там відбувались сходини пластових гуртків, спортові вправи хору і драматичного гуртка, а хлопці завжди грали копаний м'яч або відбиванку, і надиво — для усіх було місце та точно визначений час. Будинок був старий, але солідно збудований. Там було п'ять клясних кімнат, канцелярія та трикімнатне мешкання, де проживав наш незабутній отець-директор, а після його виїзду учитель історії Микола Величко, пізніший директор золочівської гімназії, пам'ятник якого посвячено ц. р. на кладовищі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Нашим господарем кляси був Микола Мельник, колишній січовий стрілець, ранений на Маківці, добрий знавець античної історії та філолог, який навчав латину. Кожного дня провіряв виписані слова, повторяв граматику і на протязі 8 років навчив нас не лише перекладати, але вільно читати твори Ю. Цезара, поетів Вергілія, Овідія і навіть Тацита. Ми всі любили його, шанували, хоч і докучали йому нашими питаннями, особливо дівчата, випитуючи про афери різних богинь, які він, червоніючи, оповідав.

Другим нашим улюбленим учителем був Дмитро Бурко, що навчав нас української мови і літератури та був добрим шевченкознавцем. Це він читав нам вперше „останню сльозу поета" („Зійшлись, побрались, повінчались") і казав, що це найкоротша і найправдивіша історія нашої батьківщини. Він був теж опікуном Пласту в Золочеві.

Наша золочівська гімназія була кузнею патріотизму, а учні, сказавши правду, присвячували більше часу та уваги політиці, ніж науці. Тому усім нашим учителям доводилось важко працювати, щоб мати успіхи і рівночасно бути в дружніх відносинах зі своїми студентами. Це завдання добре насвітлив Улас Самчук у своїй автобіографічній хроніці „Юність Василя Шереметі", якщо б вона була друкована в 1936, а не аж на еміграції в 1946 році, була б багато навчила учнів і вчителів.

Все ж таки наш учительський склад був добрий на чолі з дуже тактовним і вирозумілим директором школи, але, коли отець Хмельовський відійшов, школа втратила на престижі.

Після відходу о. д-ра Хмельовського директором став проф. І. Калиняк, одначе, він не зумів вдержати ранішої дисципліни. В той час покинув теж нашу школу вчитель польської мови, поляк В. Бира, який був директором державної (польської) гімназії ще з австрійських часів, а на його місце прийшла молода вчителька мгр Ірена Чорній (Левчук) в 1934 році.

Усі інші професори виконували також свої обов'язки добре, але не втішалися любов'ю учнів, за вийнятком о. д-ра Ф. Побігушки, що навчав релігії, та вчителя руханки Ю. Юркевича. М. Логінський навчав німецької мови: математику М. Вацик; історію М. Величко, який став директором аж після нашої матури в 1937 році.

Згадуючи моїх однокласників на першому місці ставлю мою добру подругу Данусю Гайдучок, яка мешкала „ на станції" в Залужних, але виїхала до Німеччини з моєю тетою до Лінцу, ще мала вивчати німецьку мову згідно з бажанням її батька, який був вчителем руханки в Академічній гімназії у Львові. Вона тепер живе в Австралії, має трьох синів і 5 онуків. В Австралії живе також Оля Яворська, що нас ознайомлювала з містом Золочевом та допомагала купувати мені шапку-мазепинку, гордість кожного учня нашої української гімназії. Третя дівчина Стефа Метельська покинула школу в четвертій клясі, а Надійка Матвієйко вийшла дуже скоро заміж в шостій клясі. Також багато хлопців відійшло зі школи: насамперед брати Шевчуки, за ними Михайло Хміль, який пізніше працював у „Народній торгівлі". Покинули нашу школу два кузени Сороки, їх заарештовано; відійшли теж брати, яких ми називали „котики", один із них Павло Кіт живе в Торонто. Наша кляса доповнювалася іншими учнями, в першу чергу тими, що мусили повторяти ще раз той самий матеріял. Вони були пригноблені та й не шукали товариства молодших. З огляду на те, ми з Іваном Чепаком займалися порядками в нашій клясі, редагували стінну газету і були на зміну війтами в останніх двох роках. Крім цього, Івась очолював літературний гурток і писав скетчі та вірші.

Характеризуючи моїх однолітків, треба ствердити, що в порівнянні до сучасної середньошкільної молоді, ми були менше розвинені фізично, краще умово, скромніші, більш слухняні і більше відповідальні за нашу поведінку і наші вчинки. Саме таке почуття відповідальности за своїх товаришів, за школу, за батьківщину мав Іван Чепак, якого ми звали „чеком". Усі вже тоді знали, що він непересічна людина, що він уже серйозно заангажований в ОУН, і сподівались, що росте майбутній провідник

Іван Чепак народився в квітні 1916 року в господарській родині в селі Ремезівцях біля Золочева, де закінчив п'яту клясу народної школи, в якій був дуже добрим учнем. Був він також найкращим учнем в українській гімназії „Рідної Школи". Часто учителі, особливо проф. Бурко, казали йому читати в клясі його домашні вправи. Він був дуже здібний, оцінки із усіх предметів включно з поведінкою були найкращі. Він був також гарний хлопець: середнього росту, з синіми очима та кучерявим ясним волосям; спокійної вдачі, погідний, дуже зрівноважений, до дівчат не залицявся, а радше обминав їх. На шкільні забави не ходив. Казав, що не має часу. Був на свій вік дуже поважний. Найбільше цікавили його історичні та політичні книги: читав Макіявеллі та Маркса, а захоплювався Вашінгтоном і Вілсоном, цінив політичну мудрість гетьмана Івана Мазепи, Симона Петлюри і Митрополита Шептицького, був здецидованим націоналістом і мріяв про те, щоб боротись за волю поневоленої батьківщини. Одначе, не судилось йому доля лицаря-героя, що гине на полі бою, але жорстока смерть мученика з рук садистів НКВД.

Помер він, зазнавши жорстоких тортур у золочівській в'язниці в червні 1941 року. Його тлінні останки спочили в братній могилі разом з двома нашими колегами- абітурієнтами Михайлом Гупаловським і Ярославом Дзендровським на сумному кладовищі у Золочеві, біля стрілецьких могил, де він складав вінки раніше, бувши учнем „Рідної Школи".

Коли б він жив, йому було б 70 років, а помер, маючи лише 25 літ. Цього року минає, отже, 70 літ від його народження, 45 років від часу його жахливої смерти і 50 літ його першого матурального іспиту, відповіді якого захоплювали.

Хай оцей спомин буде білою рожею на його братній, тепер зруйнованій, могилі.

Анна Власенко-Бойцун

„Надбужанщина"..

(Закінчення зі стор. 2)

втрати, страждання і непохитну рішучість українських людей на тому спірному просторі бути інтегральною частиною єдиної суверенної, самостійної та соборної України.

Чужинці, за допомогою Москви, присвоїли собі західню Надбужанщину і всю Лемківщину та Перемищину... керівний прошарок української громадськости в окупованій Україні промовчав той злочин Москви і Варшави. Серед української еміграції поширюються заклики „забути ці землі" в ім'я ілюзорної згоди з поляками; але ви — сокальчани, белзчани, радехівці, камінчани, холмщини і підляшани — на весь голос нагадали цю справу і потребу оборони прав українського населення цих ампутованих земель. Документальними даними ви також закарбували для історії численні випадки етноциду і геноциду, здійснювані перемінними окупантами на мешканцях Надбужанщини й Лемківщини.

Будуть читачі, які вдоволяться інформацією збірника про всілякі побутові, організаційні, економічні, духовні та політичні аспекти життя надбужанців. Але, напевно, знайдуться читачі, які, прочитавши книгу, подумають: — Якщо ми не оборонятимемо права наших братів і сестер за Бугом і за Сяном, та й на інших окраїнах, то як вони знатимуть, що ми справді є їхні браття і сестри? ...

Як регіональний збірник „Надбужанщина" є водночас політично-державницьким свідченням про нерозривну цілість території історичної і сучасної України.

Звідомлення із 2-го конкурсу ім. Станислава Людкевича

В днях 7-го і 8-го червня 1986 року відбувся в Торонто 2-ий Український Міжнародний конкурс ім. Станислава Людкевича.

В конкурсі взяли участь піяністи: Роман Шевчук і Міріям Худьо із ЗСА; Борис Медицький, Павліна Соколик, Петро Крочак, Таня Юхименко, Мія Бах Марія Дольницька — з Канади. В сесіях сольоспіву виступили: Дарця Парада із ЗСА; Лариса А. Шипетик, Тетяна Подуська, Дарія Салемка і Лілея Волянська — з Канади.

За успішну участь в сесіях виконавці одержали дипломи.

В суботу, 7-го червня, сесіями фортепіяну і сольоспіву провадили члени жюрі в складі: Дарія Каранович і Андрій Добрянський із ЗСА і Зеновій Лавришин з Канади.

Загальний рівень сесії був дуже високий, у висліді чого жюрі вибрало виконавців і програму до фінального концерту, який відбувся в неділю,- 8-го червня. Після вислухання програми концерту жюрі призначило нагороди: першу нагороду одержала піяністка Маруся Дольницька (Монтреаль), другу нагороду одержала піяністка Мія Бах (Оттава), третю нагороду (сольоспів) одержала Дарія Салемка (Ошава).

Управа Українського Музичного Фестивалю в Торонто заплянувала такі конкурси відбувати щоп'ять років, а між тими відбуваються музичні фестивалі-конкурси для середньошкільної молоді. В такому часі є можливість підховати до Конкурсу ім. Станислава Людкевича нових музиків.

Згідно з пляном, наступний Міжнародний конкурс ім. Станислава Людкевича відбудеться у 1991 році в Торонто.

Рада для Справ Культури при Секретаріяті СКВУ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР З'єднаних Стейтів Америки Джордж Шулц привітав президента Філіппін Коразон Акіно з успішним придушенням заколоту. „Твердість, яку ви показали, продемонструвала всьому світові стабільність філіппінського уряду", — написав Дж. Шулц у привітанні. Речник Білого Дому Леррі Спікс повідомив, що ЗСА займуться розслідуванням, щоб вияснити, чи до організації заколоту був причетний колишній президент Філіппін Фердінанд Маркос, який перебуває на Гавайських островах.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА КУБА, член УНС Відд. 369-го ім. св. Миколая в Палмертоні, Па., померла 20-го лютого 1986 року на 90-му році життя. Нар. 1915 року в Галичині. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку сина Михайла мол., дочок Катерину Касічек, Юлію Мікілосович, Анну Грейвс, Гелен Довгерті; 18 внуків, 24-ох правнуків і 2-ох пра-правнуків. Похорон відбувся 24-го лютого 1986 Похорон відбувся 18-го лютого, 1986 року на цвинтарі св. Марії у Форд Сити, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ВАРИХА, член УНС Відд. 170-го Т-ва „Українська Січ" в Джерзі Ситі, Н. Дж., померла 2-го лютого 1986 року на 64-му році життя. Нар. 12-го жовтня 1921 року в Галичині. Членом УНС стала 1966 року. Залишила у смутку мужа Петра, синів Стіва, Івана і Теодора, доньок Меланію Ющак, Анну Саданович і Любу Критенден. Похорон відбувся на цвинтарі св. Михаїла в Террівілл, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Білик, секр.

АННА (Пасенко) МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка в Людлові, Масс., померла 5-го лютого 1986 року на 91-му році життя. Нар. 20-го квітня 1894 року в Стрию, Зах. Україна. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку синів Степана, і Михайла, доньок Розу, Галину Філлис, 14 внуків і 4-ох правнуків. Похорон відбувся 8-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Алисіс в Індіян Орчард, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Гаврильців, секр.

РОЗА ФІҐЕЛЬ, член УНС Відділу 259-го ім. Рождества Пресвятої Діви Марії в Чикаго, Ілл., померла 25-го лютого 1986 року на 70-му році життя. Нар. 28-го вересня 1915 року в Пітсбургу, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку мужа Петра, доньку Патрикію Пелекис, , сина Джеррі; 3-ох внуків і 1-го правнука; маму Анну Ламацьку, сестру Стефанію Саньковську і брата Йосифа. Похорон відбувся 28-го лютого 1986 року на цвинтарі Св. Марії в Евергрін, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ю. Ґуглик, секр.

ФЕДІР ДЕНЕҐА, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 23-го січня 1986 року на 65-му році життя. Нар. 12-го березня 1921 року в Жовчеві, пов. Рогатин, на Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Наталію, синів Петра і Стефана з дружинами; внуків Джейні, Лесю, Христю і Стефана. Похорон відбувся 27-го січня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Семків, секр.

КАРЛО Б. ҐАВАНЧАК, член УНС Відд. 113-го в Дері, Па., помер 14-го січня 1986 р. на 76-му році життя. Нар. 1909 р. в Кінгстоні. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 17-го січня 1986 року на цвинтарі Св. Марії в Лятробі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Ф. Коземчак, секр.

СТАНИСЛАВ ФУРМАНЮК, член УНС Відд. 221-го ім. св. Стефана в Чикаго, Ілл., помер 6-го лютого 1986 року на 83-му році життя. Нар. 1902 р. в Україні. Членом УНС став 1956 року. Залишив у смутку дружину з ріднею. Похорон відбувся 10-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Карачевський, секр.

ТЕОДОЗІЯ САВКА, член УНС Відд. 104-го ім. св. о. Миколая в Перт Амбою, Н. Дж., померла 29-го січня 1986 року на 87-му році життя. Нар. 1899 р. в Західній Україні. Членом УНС стала 1919 року. Залишила у смутку дочку Марію Яллен, 5 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 1-го лютого 1986 року на цвинтарі Говплови в Перт Амбою, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Матковський, секр.

ЄЛИСАВЕТА САЧКО, член УНС Відд. 53-го ім. св. Миколая в Пітсбургу, Па., померла 11-го лютого 1986 року. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку 3-ох синів, Чарлса, Михайла і Івана. Похорон відбувся 13-го лютого 1986 року на цвинтарі Кальварія в Лорейн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Д. Головатий, секр.

ХРИСТИНА А. МІЗЬ, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку, Н.Дж., померла 20-го січня 1986 року на 25-му році життя. Нар. 1961 року в Нюарку, Н.Дж. Членом УНС стала в 1972 р. Залишила у смутку маму Оксану, і брата Романа Гнатіва та рідних. Похорон відбувся 22-го січня 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Стеців, секр.

ПАРАСКЕВІЯ ЛОБУР, член УНС Відд. 459-го Т-ва „Любов" в Нюарку, Н.Дж., померла 6-го лютого 1986 року на 77-му році життя. Нар. 1908 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Любу. Похорон відбувся 10-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

О. Калинович, секр.